

LE PAVILLON DE MUSIQUE MRS PHILARMONICA EN DE EUROPESE PIONIERSVROUWEN VAN DE BAROK

Zaterdag 8 maart om 20u - Inleiding om 19u15 door Ann Cnop – Einde om 21u15

Isabella Leonarda:	Sonate IV voor twee violen en BC
Elisabeth Jacquet de la Guerre:	Cantate <i>Sémélé</i> voor sopraan, viool en BC
Leonora Duarte:	Sinfonia
Mlle Sicard:	Air voor sopraan en BC
Pierre de la Rue/Margareta van Oostenrijk:	<i>Pour ung jamais</i>
Mrs Philharmonica:	Sonate V voor twee violen, cello obligato en klavecimbel
Barbara Strozzi:	Serenata <i>Hor che Apollo</i>

Mrs Philharmonica. In deze titel zit alles reeds vervat.

De componerende vrouw in de barok had geen luxelevens. Als ze haar werk uitgevoerd en gepubliceerd wilde zien, moest ze opboksen tegen heel veel vooroordelen. Haar opleiding moest ze krijgen in een nonnenklooster, tenzij ze leerling kon worden van haar vader, oom, broer. Nog veel vaker werkte ze onder een mannelijk pseudoniem, of koos ze ervoor om volledig anoniem te blijven.

Mrs Philharmonica koos voor dat laatste. Niemand weet wie ze was. Wat men wel over haar weet, is dat ze in 1715 in Londen twee bundels van sonates en divertimenti publiceerde bij de uitgever Richard Meares. Daaruit spelen we een sonate voor twee violen, cello obligato en basso continuo.

In het Ursulinenklooster van Novara bij Milaan, kreeg de Italiaanse **Isabella Leonarda** de kans zich te ontwikkelen tot de meest productieve vrouwelijke componiste van haar tijd. Ze schreef maar liefst meer dan 200 muziekwerken. Haar rol als vrouwelijke pionier vervulde ze prachtig, door de eerste vrouw ooit geweest te zijn die sonates schreef. Van haar spelen we een sonate voor twee violen en basso continuo.

Leonora Duarte was van Portugees-Joodse origine en werd geboren in Antwerpen. Geboren in een rijke juweliersfamilie, kon ze zich ontplooiën tot welopgevoede muzikante en componiste. Zij was de eerste vrouw ooit die voor het prachtige instrument “viola da gamba” schreef. Van haar brengen wij een *Sinfonia*, die Ann Cnop op een verrassende manier arrangeerde. De ontdekking houden we verscholen tot de avond van het concert zelf!

Mlle Sicard is geen pseudoniem. Maar haar voornaam is tot op heden niet gekend. Ze was de dochter van de Franse componist Jean Sicard, die enkele van haar Aria's in zijn bundels met muziekwerken liet opnemen. Zij is de eerste Franse vrouw ooit die haar muziek mocht en kon publiceren.

Binnen de rijke burgerij, konden vrouwen vaker een muzikale opleiding genieten. Een voorbeeld daarvan is **Barbara Strozzi**, alhoewel we haar op verschillende vlakken ook als buitenbeentje mogen catalogeren. Barbara werd geboren in Venetië, als buitenechtelijke dochter van de dichter en librettist Giulio Strozzi en zijn dienstster, bij wie ze inwoonde. Giulio erkende al vroeg haar grote zangtalent en spoorde haar aan tot componeren. Via een zelf opgerichte concertreeks in zijn huis, kreeg Barbara de kans haar muziekwerken voor publiek uit te voeren. In tegenstelling tot Isabella Leonarda, schreef Barbara Strozzi voornamelijk profane werken, waarin ze de meeste productieve componiste uit de 17e eeuw mag genoemd worden. Makkelijk heeft ze het als vrouwelijke muzikante en componiste alvast niet gehad. De vreselijke roddels die over haar persoon en muziek werden verspreid hebben niet kunnen verhinderen dat haar werk vaak werd gepubliceerd en wijd verspreid. Van Barbara Strozzi brengen we haar serenata *Hor che Apollo* voor sopraan, twee violen en basso continuo.

Aan verschillende Europese hoven floreerden de kunsten. Zij droegen actief bij tot een snelle ontwikkeling van schilderkunst, muziek en ook wetenschap. Het Bourgondische hof is daar een schoolvoorbeeld van. **Margareta van Oostenrijk** werd in 1506 regent van de Nederlanden. Zij koos Mechelen als haar residentiestad en maakte ze tot een belangrijk cultuurcentrum. Zelf schreef zij gedichten, die door **Pierre de la Rue** op muziek werden gezet. Wij brengen van hen het mooie lied *Pour ung jamais*, terug te vinden in Margareta's Liedboek.

Aan het hof van Louis XIV te Versailles, zorgde **Elisabeth Jacquet** dan weer voor een première. Zij sloeg erin om als eerste vrouw ooit hofcomponist te worden. Haar geëmancipeerde ouders beslisten om zowel hun zonen als hun dochters een professionele muzikopleiding te geven. Haar introductie aan het hof gebeurde door haar vader, zelf ook componist. Van haar hand spelen we de cantate *Sémélé* voor viool, sopraan en basso continuo.

BINNENKORT

HET COLLECTIEF // SCHUMANN EN SCHÖNBERG

Zondag 30 maart om 11u in de Schouwburg

Het Collectief met pianist Thomas Dieltjens, violist Wibert Aerts en cellist Martijn Vink, heeft voor dit concert twee meesterwerken uitgezocht die op emotioneel gebied wondermooi in elkaars verlengde liggen.

In zijn eerste pianotrio roept Robert Schumann een romantische wereld op waarin de drie instrumenten het hele palet aan expressieve nuances bespelen. In het temperament van Schumann, die leed aan bipolaire stoornissen, ligt in de grootste euforie ook de diepste wanhoop op de loer.

Het gedicht 'Verklärte Nacht' van Richard Dehmel is een dialoog waarin een vrouw haar geliefde bekent een kind te verwachten van een andere man. Het Collectief brengt dit werk van Schönberg, dat origineel voor strijksextet werd gecomponeerd, in een versie voor pianotrio van zijn student Eduard Steuermann.

Als publiek neem je namelijk mee plaats op het podium van de Schouwburg.

Na het concert bieden we een drankje aan